

एसटीचे आंदोलन मागे..!

श्रीगणरायाचे अगमन येत्या १९ सप्टेंबर रोजी होत असून बाप्पाच्या स्वागतासाठी एसटी महामंडळाही तयारीला लागले होते. गणेश चतुर्थीच्या निमित्ताने कोकणात जाण्याचा चाकरमान्यासाठी एसटी महामंडळाने यंदा १४ ते १९ सप्टेंबर दरम्यान तीन हजारांपेक्षा जादा गाड्या सोडण्याचा निर्णय घेतला. त्यापेकी १७०० बसेसचे गट आरक्षण पूर्ण झाले आहे. आवश्यक वाटल्यास आणखी काही गाड्या सोडण्याची तयारी एसटी महामंडळाने दाखवली आहे. या जादा बसेस मुंबई, ठाणे, पालघर या विभागांतील प्रमुख बसस्थानकातून सोडण्यात वेणार आहेत. काही गाड्या एसटी महामंडळाकडून द्वार डेंगोतील गाड्या कोकणाकडे कशा वलविळ्या जातील, याचा विचार केला जात असताना, राज्यातील महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळातील कामगार संघटनेकडून सोमवारपासून एसटी कामांगारांच्या प्रलंबित मागण्यासाठी बेमुदत उपोषण करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. यावेळी संघटनेकडून राज्य सरकाराला दोन दिवसांचे अल्पिमेटम देखाल दिले होते. मात्र त्यापूर्वीच एसटी कामगार संघटनेकडून तूर्न आंदोलन मागे घेण्यात आल्यामुळे विशेषत: कोकण जाण्याचा चाकरमान्यानी निशास सोडला आहे. एसटी कर्मचाऱ्यांना राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांप्रमाणे महागाई भता देण्याची मागणी राज्य सरकारकडून मान्य करण्यात आली. एसटी कर्मचाऱ्यांनी सोमवारी रात्री मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि मंत्री उदय सामंत यांच्यासोबत बैठक झाली होती. या बैठकीत एसटी कर्मचाऱ्यांच्या महागाई भत्याचा दृष्टीकोणात आली. एसटी कर्मचाऱ्यांनी राज्य सरकारी व भावी अभियंत्यांना मार्गदर्शन व एक आदर्श सतत डोळ्यासमोर ठेवणे शक्य होईल.

सर मोक्षगुंडम विश्वेश्वरेया यांचा जन्म दि. १५ सप्टेंबर १८८० रोजी एका छोट्या खेडेगावात म्हणजे मुदनहलली येथे झाला. आणि सलग ५० वर्ष त्या पदवार राहिले. सन १९०८ मध्ये निवृत्त होण्याची त्यांनी कार्यकारी अभियंता पूर्ण केल्या.

अभियंता दिनानिमित आज सर मोक्षगुंडम विश्वेश्वरेया उर्फ MV सर उर्फ जादुगार इंजिनीअर यांच्या स्मृतीला

उजाळा देणे अन्यावशक ठरते. कारण त्यांची प्रकाशमान कारकीर्द आजच्या व भावी अभियंत्यांना मार्गदर्शन व एक आदर्श सतत डोळ्यासमोर ठेवणे शक्य होईल.

सर मोक्षगुंडम विश्वेश्वरेया यांचा जन्म दि. १५ सप्टेंबर १८८० रोजी एका छोट्या खेडेगावात म्हणजे मुदनहलली येथे झाला. आणि सलग ५० वर्ष त्या पदवार राहिले. सन १९०८ मध्ये निवृत्त होण्याची त्यांनी कार्यकारी अभियंता पूर्ण केल्या.

नाशिक एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष, अभिनव भारत संस्थेचे उपाध्यक्ष, स्काउट गाईड चळवळीचे अग्रणी व सामाजिक कार्याचा वारसा पुढे नेणारे प्रा. सूर्यकांत रहाळकर यांचे (दि. १३) रोजी अल्पशा आजाराने व्याच्या ७३ व्या वर्षी निधन झाले. त्यांना भावपूर्ण आदरांजली....!

साधारणपणे रहाळकर परिवार ३०० वर्षांपूर्वी नाशिकमध्ये स्थानिक झाला. पहिल्या बांजीव पेशव्याच्या विश्वासास पात्र ठरल्याने त्यांना वाडा व जमीन इत्याम म्हणून मिळाली. सूर्यकांत रहाळकर यांचे आजोबा विष्णु रावजी रहाळकर यांचा ज्ञातिपशासाचा दांडगा व्यासंग होता. ते ५ वर्षांचे पंचांग तयार करीत. कोणीही निवडणूक न लढवता ते तब्बल ४० वर्षे नगरपालिका सदस्य होते. त्यांचे पुत्र रामचंद्र तथा काकासाहेब रहाळकर वकील होते. खा. गो. ह. देशपांडे नाशिक एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष असताना काकासाहेबांनी उपाध्यक्षपद सांभाळले. त्यावेळी जुना पेशवेवाडा त्यांच्या अथक प्रयत्नांनी संभाळले. मिळाला. मुंबईच्या पेठे रासापासून २० हजार रुपयांची देणी पेशवेवाडा त्यांची सोपानी. शांतीचे वाडा व वर्षी उपाध्यक्षपद सांभाळले. त्यावेळी जुना पेशवेवाडा त्यांच्या अथक होते. सार्वजनिक वाचनालयाचे अध्यक्षपद त्यांनी घेतले. राज्य सरकारी कर्मचाऱ्यांप्रमाणे महागाई भता आहे. एसटी कामगार व भावी अधिकारी आंदोलन स्थगित करत आहोत, असे संघटनेचे अध्यक्ष संदीप शिंदे यांनी जाहीर केल्याने राज्यातील सर्वसामान्य एसटी प्रवासी एका अथवी खूप झाला आहे. एसटी कर्मचाऱ्यांनी एसटी महागाई भता आहे. एसटी कामगार व त्यांच्या कुंडबीयांना तसेच सेवानिवृत्त कामगार व पतीस सर्व प्रकारच्या बसमध्ये कुटलाही फरक न आकारात मोफत पास देण्याचा प्रस्ताव महामंडळाच्या संचालक मंडळांपूढे सादर करावा, या मागण्या मान्य झाल्याने आपले उपोषण अंदोलन स्थगित करत आहोत, असे संघटनेचे अध्यक्ष नाशिक गवालिके अध्यक्ष होते. सार्वजनिक वाचनालयाचे अध्यक्षपद त्यांनी घेतले. असा परिवारात १५ नोव्हेंबर १९५० रोजी सूर्यकांत यांचा जन्म झाला. त्यांचे प्राथमिक शिक्षण पेशवे वाडा व माध्यमिक शिक्षण पेठे विद्यालयात झाले. शांतीचे वाचनालय गुरुजनांच्या मार्गदर्शनाने त्यांचातील वकूल, बुद्धीचारुं, सभाप्रीटणा या गुणांना झालाली प्रात झाली. शालेय जीवनात चित्रकला हा विषय त्यांच्या विशेष आवडीचा

साधारणपणे रहाळकर परिवार ३०० वर्षांपूर्वी नाशिकमध्ये स्थानिक झाला. पहिल्या बांजीव पेशव्याच्या विश्वासास पात्र ठरल्याने त्यांना वाडा व जमीन इत्याम म्हणून मिळाली. सूर्यकांत रहाळकर यांचे आजोबा विष्णु रावजी रहाळकर यांचा ज्ञातिपशासाचा दांडगा व्यासंग होता. ते ५ वर्षांचे पंचांग तयार करीत. कोणीही निवडणूक न लढवता ते तब्बल ४० वर्षे नगरपालिका सदस्य होते. त्यांचे पुत्र रामचंद्र तथा काकासाहेब रहाळकर वकील होते. खा. गो. ह. देशपांडे नाशिक एज्युकेशन सोसायटीचे अध्यक्ष असताना काकासाहेबांनी उपाध्यक्षपद सांभाळले. त्यावेळी जुना पेशवेवाडा त्यांच्या अथक

प्रयत्नांनी संभाळले. मिळाला. मुंबईच्या पेठे रासापासून २० हजार रुपयांची देणी पेशवेवाडा त्यांची सोपानी. शांतीचे वाडा व वर्षी उपाध्यक्षपद सांभाळले. त्यावेळी जुना पेशवेवाडा त्यांच्या अथक

होते.

नाशिकमधील चित्रपावन ब्राह्मण संघ,

दैनिक

लक्ष महाराष्ट्र

५

शुक्रवार, दि. १५ सप्टेंबर २०२३

धुळे जिल्ह्यात बैल पोळा उत्साहात साजरा

शेतकऱ्यांमध्ये आनंदाचं वातावरण

धुळे।

बैलाप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी आणि त्यांच्या कष्टाचे आभार मानण्यासाठी काल महाराष्ट्रातील विविध ठिकाणी बैलपोळ्याचा सण आनंदात आणि उत्साहात साजरा करण्यात आला. तसेच बैल पोळ्यानिमित सपत्नीक पूजन जिल्हा परिषदेचे माजी कृषी सभापती प्राध्यापक अरविंद जाधव व सौ. जाधव यांनी केले. जिल्ह्यातही हा बैल पोळा साजरा करण्यात आला. या निमित्ताने प्रत्येक गावात शेतकरी बांधवांनी स्वतःच्या बैलांसोबत हा सण साजरा केला. गावातील देवी देवतेला शेतकऱ्यांनी बैलांबोरब व्रदक्षिणा घालून पुढील वर्षी शेतात चांगले उत्पन्न निघू देत अशी प्रार्थना केली. बैलांना साजशृंगार करून हा बैलपोळा साजरा करण्यात आला. वर्षभर शेतात शेतकऱ्यांची मदत करण्यासाठी अपार कष्ट करण्याच्या शेतकऱ्यांचा सच्चा मिज बैल यांना बैलपोळ्याच्या दिवशी गव्यांत चंगाळी शिंगाना कलर अंगावर कलरने विविध प्रकारची सजावट अंगावर झुळी या पद्धतीने पोळ्यानिमित बैलाची सजावट करण्यात आली होती. घरात पुरण पोळीचा स्वयंपाक करून बैलाची पुजा करून बैलाना पुरणपोळी खाऊ घालण्यात आली. वर्षभर शेतातील विविध कामात शेतकऱ्यांना मदत करण्याच्या बैलाची कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी हा बैलपोळ्याचा सण साजरा करण्यात येतो. यावर्षी मार्गील काही आठवड्यांपासून पावसाने उघडीप दिली आहे. त्यामुळे खरीप हंगामातील असलेले प्रमुख पिक सोयाबीनच्या उत्पन्नात मोठी घट होऊन शेतकरी आर्थिक संकटात सापडणार आहेत. माज तरीही बैलांची कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी मोठ्या उत्साहात शेतकऱ्यांनी हा सण साजरा केला आहे. बैलपोळ्या निमित्त या भागात शेतकरी दिवसभर उपाशी राहुन बैलाचा उपहास करतात बैलांना सायंकाळी पुरणपोळीचे जेवण दिल्यानंतरच शेतकरी जेवण करतात. बैल पोळ्यानिमित शेतकऱ्यांनी बैलाची सजावट करून घरी पूर्ण पोळीचा स्वयंपाक करून सायंकाळी पाच वाजणेच्या सुमारास बैलाची व इतर पशुधनाची विधीवत पुजा करून बैलाना व इतर पशुधनाला पुरणपोळीचे जेवण दिल्यानंतर शेतकऱ्यांनी जेवण करून उपवास सोडला.

संकलन : दिपक वाघ

शुक्रवार, दि. १५ सप्टेंबर २०२३

६

'आयुष्मान भव'मोहिमेला धुळे जिल्ह्यात सुरुवात

लाभार्थ्यांना शोधून त्यांना लाभ देण्यात यावा : खासदार डॉ. भामरे

धुळे | धुळे जिल्ह्यात आयुष्मान भव मोहिमेचे उद्घाटन खासदार डॉ. सुभाष भामरे यांच्या शुभहस्ते जिल्हा रुग्णालय, धुळे येथे संपन्न झाले. जिल्हा रुग्णालय येथे संपन्न झालेल्या या कार्यक्रमास जिल्हाधिकारी अभिनव गोयल, जिल्हा शल्य चिकित्सक डॉ.दता देगावकर, भाऊसाहेब हिंडे वैद्यकीय महाविद्यालयाचे अधिकारी डॉ. अरुण मोरे, अतिरिक्त जिल्हा शल्यचिकित्सक डॉ.एम.आर.शेख, जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. सचिन बोडके, जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ.सोनिया बागडे, डॉ.अश्विनी भामरे आदी उपस्थित होते. खासदार डॉ.भामरे म्हणाले की, प्रधानमंत्री नंद्र मोर्दी यांच्या संकल्पनेतून विकसित राष्ट्रप्रमाणेच जनसामान्यांकरिता मोफत आरोग्य सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात यासाठी आयुष्मान भारत योजना सुरु करण्यात आली आहे. या योजनेचा अनेक कुटूंब लाभ घेत आहे. या आयुष्मान कार्डच्या माध्यमातून खाजाजी दवाखान्यात अनेक उपचार मोफत केले जातात. जगातली सर्वांत मोठी ही आरोग्य योजना असून ही यशस्वीपणे शेवटच्या व्यक्तिपर्यंत पोहचणे आवश्यक आहे. यासाठी मोठ्या प्रमाणात जनजागृती होणे आवश्यक आहे. यासाठी प्रत्येक ग्रामसंप्रदेश या योजनेची माहिती द्यावी. आयुष्मान व आभाकार्ड काढण्यासाठी नोंदवणी झाली नसेल अशा लाभार्थ्यांना शोधून त्यांना लाभ देण्यात यावा. रुग्णांचे चांगले आरोग्य राहण्यासाठी स्वच्छता अभियान राबविण्यात यावे, यासोबत रक्तदान चलवलीतील सहभाग गरजेपुरता न राहता ती सर्वयोर्ची व्हावी अशी अपेक्षा खासदार डॉ. भामरे यांनी व्यक्त केली. तसेच या मेलाव्याच्या माध्यमातून आयुष्मान कार्ड व आभाकार्ड मोठ्या प्रमाणात नोंदवणी करावी. असे आवाहन त्यांनी यावेली केले. जिल्हाधिकारी श्री.गोयल म्हणाले की, नागरिकांना चांगल्या आरोग्य सेवा मिळाव्यात यासाठी आयुष्मान भव ही महत्वाकांक्षी मोहिम जिल्ह्यात १३ सप्टेंबर ते ३१ डिसेंबर २०२३ पर्यंत राबविली जाणार आहे. या मोहिमेत आशा सेविका, ग्रामपंचायत, ग्रामसेवक, समुदाय आरोग्य अधिकारी यांच्या माध्यमातून प्रात्र लाभार्थ्यांचे आयुष्मान कार्ड तसेच आभाकार्डची नोंदवणी करून त्याचे वितरण करण्यात येणार आहे. त्याचरप्रमाणे उच्च रक्तदाब, मधुमेह, कर्कोग, मानसिक समस्यासाठी विशेष अभियान राबविण्यात येणार आहे. या अभियानात अंगणवाडी व प्राथमिक शाळांमधील मुलांची तपासणी, रक्तदान मोहिम, अयवदान जागृती मोहिम, स्वच्छता मोहिम, वय वर्ष १८ वरील पुरुषांची आरोग्य तपासणी मोहिम उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत. या पंथरवाड्यात आरोग्य यंत्रणा प्रत्येक

नागरिकापर्यंत पोहचणार असून या आयुष्मान भव मोहिमेत जास्तीत जास्त नागरिकांनी तपासणी करून लाभ घ्यावा, असे आवाहन श्री.गोयल यांनी यावेली केले.

संकलन : दिपक वाघ